

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 103/17
Люксембург, 20 септември 2017 г.

Решение по дело C-186/16
Ruxandra Paula Andriciuс и др./Banca Românească SA

Когато финансова институция отпуска кредит в чуждестранна валута, тя трябва да предостави на кредитополучателя достатъчна информация, която да му позволява да вземе решение, основано на добра информираност и благоразумие

Поради това продавачът или доставчикът трябва да предостави на съответния потребител цялата относима информация, позволяваща му да прецени икономическите последици от определена клауза за финансовите му задължения

През 2007 и 2008 г. г-жа Ruxandra Paula Andriciuс и други лица, които през същия период получават доходи в румънски леи (RON), сключват с румънската банка Banca Românească договори за кредит в швейцарски франкове (CHF) за придобиване на недвижими имоти, рефинансиране на други кредити или за покриване на лични нужди.

Съгласно сключените между страните договори за кредит кредитополучателите се задължават да погасяват месечните вноски по кредита в швейцарски франкове и се съгласяват да поемат риска, свързан с евентуалните колебания в обменния курс на RON спрямо CHF.

Впоследствие посоченият обменен курс се променя значително в ущърб на кредитополучателите. Те искат от румънските съдилища да установят, че клаузата, съгласно която кредитът трябва да бъде погасен в CHF, без да се отчита евентуалната загуба за кредитополучателите поради свързания с обменния курс риск, представлява неравноправна договорна клауза, която съгласно предвиденото в директива на Съюза¹ не ги обвързва. Кредитополучателите твърдят по-специално, че при сключването на договорите банката е представяла продукта си едностранчиво, подчертавайки само евентуалните му ползи за тях, без да посочва възможните рискове, както и вероятността от настъпването им. Според кредитополучателите с оглед на тази практика на банката спорната клауза трябва да се счита за неравноправна.

При тези условия Curtea de Apel Oradea (Апелативен съд Орадея, Румъния) отправя преюдициално запитване до Съда относно обхвата на задължението на банките за предоставяне на информация на клиентите относно риска, свързан с обменния курс по кредитите в чуждестранна валута.

В днешното си решение Съдът констатира, че спорната клауза е част от основния предмет на договора за кредит, поради което неравноправният ѝ характер може да бъде разгледан с оглед на Директивата само в случай, че тя не е била изразена на ясен и разбираем език. Действително задължението за погасяване на кредит в определена валута представлява съществен елемент от договора за кредит, тъй като не се отнася до акцесорни условия на плащане, а до самото естество на задължението на длъжника.

Във връзка с това Съдът припомня, че изискването договорните клаузи да са изразени на ясен и разбираем език, следва да се схваща като налагащо и задължение в договора да е

¹ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителски договори (ОВ L 95, 1993 г., стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

прозрачно изложен точният механизъм, за който се отнася съответната клауза. Евентуално договарянето трябва също да изяснява отношението между този механизъм и механизма, предвиден в други клаузи, така че **потребителят да може да предвиди въз основа на ясни и разбираеми критерии произтичащите за него икономически последици**. Този въпрос трябва да бъде разгледан от румънския съд от гледна точка на всички относими фактически елементи, сред които са **публичността и информацията, предоставена от кредитодателя** при договаряне на договор за кредит.

По-специално задача на националния съд е да провери дали **потребителят е бил уведомен за всички обстоятелства, които са могли да дадат отражение върху обхвата на неговото задължение и които му позволят да изчисли общата цена на своя заем**.

В този контекст Съдът уточнява, че **финансовите институции трябва да предоставят на кредитополучателите достатъчна информация, която да им позволява да вземат решения, основани на добра информираност и благоразумие**. В този смисъл посочената информация трябва да се отнася не само до възможното поскъпване или обезценяване на валутата на кредита, но и до влиянието върху вноските на промените в обменния курс и увеличаването на лихвения процент по валутата на кредита.

Така, от една страна, потребителят трябва да е добре осведомен, че със сключването на договор за кредит, изразен в чуждестранна валута, той се излага на определен риск, свързан с обменния курс, който евентуално ще му бъде икономически трудно да понесе при обезценяване на валутата, в която получава доходите си. От друга страна, **банковата институция трябва да представи възможните промени в обменните курсове и рисковете, свързани с вземането на кредит в чуждестранна валута**, по-специално когато кредитополучателят не получава доходите си в тази валута.

Накрая Съдът отбелязва, че ако банковата институция не е изпълнила тези задължения, поради което е възможно да се разгледа неравноправният характер на спорната клауза, националният съд трябва да направи оценка, от една страна, относно евентуалното неспазване от страна на банката на изискването за добросъвестност, и от друга страна, относно наличието на евентуална значителна неравнопоставеност между страните по договора. Тази оценка трябва да се направи спрямо момента на сключване на съответния договор и отчитайки по-специално експертната компетентност и познанията на банката относно възможните промени в обменните курсове и рисковете, свързани с вземането на кредит в чуждестранна валута. Във връзка с това Съдът подчертава, че дадена договорна клауза може да е носител на неравнопоставеност между страните, проявяваща се едва в хода на изпълнение на договора.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палюва ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106